

BOĞAZ'IN EN DEĞERLİ YERİNE İNŞA EDİLEN OTELİN BİLİNMEYEN ÖYKÜSÜ

Boğaz'ın en değerli yerine inşa edilen otelin bilinmeyen öyküsü

20 Temmuz Cumartesi 2019 09:34

Çok güvenli ofisin tam yanında bir otel var. Shangri La...

Bugün Beşiktaş'ta Başbakanlık Çalışma Ofisi'nin hemen yanında, çatısından konuta tepeden bakan bir uçak gemisi yükseliyor: Shangri La.

Bundan 51 yıl önce, devrimci gençlerin yakalayıp yakalayıp denize attığı Amerikan denizcilerinin uçak gemisi.

Beşiktaş'ta eski popülaritesi artık kalmamış olsa da, TOMA'lar, dürbünlü tüfekler ve dürbünlü tüfek taşıyan polislerle çevrili bir küçük saray var.

Beşiktaş Kaymakamlığı'yken Başbakanlık Çalışma Ofisi'ne çevrilmiş bu yerleşim, alınan güvenlik önlemleriyle biliniyor.

Ve bu çok güvenli ofisin tam yanında bir otel var.

Shangri La.

Otelin hikayesini soL'dan Mehmet Kuzulugil kaleme aldı.

Kuzulugil'in aktardığı hikaye şöyle:

"Bütün kıtalara yayılmış ama en çok da Çin'de yerleşmiş Shangri La 5 yıldızlı lüks oteller zincirinin bir halkası da Beşiktaş'ta.

18 Temmuz 1968 günü Boğaz açıklarına gelen 6. Filo'da bir uçak gemisinin adı aynı zamanda, Shangri La!

Bilinmeyen bir şey de değil, Tanrıverdiler, eski tütün bürosunu yıkıp da otel dikme "haklarını" bir güzel kullandıktan sonra, "binayı" kime otel yapsak diye düşündüklerinde Shangri La ile anlaşmışlardı. Daha o yıllarda Shangri La'nın "tarihsel" anlamı gazete köşelerinde yerini almıştı: Bir 68 Temmuz gününde denizcileri devrimci gençler tarafından denize atılan uçak gemisinin adı yıllar sonra aynı yerden Boğaz'a nazır çok lüks otelin adı olmuştu.

Yakın zamanda Murat Yetkin "Meraklısı için entrikalar kitabı"nda bir kez daha değinmiş bu gerçeğe. Yetkin'e göre "Karanlıklar Prensi" sıfatını asıl hakeden kişi Duane Clarridge, henüz CIA'nın Türkiye istasyon şefi olmuşken Kabataş'ta bir apartman dairesinin penceresinden Shangri La denizcilerinin denize atılışını seyretmiş.

Shangri La otelinin tam da Shangri La uçak gemisinin demirlediği sulara nazır dikilmesinin anlamı hakkında şimdiye kadar yazılanlar daha çok "işaret etmekle" yetiniyordu. Murat Yetkin'in satırları da bu konuda sadece bir imada bulunuyor (aslında oldukça açık bir ima): CIA istasyon şefinin ilk günlerinde karşısına çıkan manzaranın sembolik intikamı olmasın bu otel?

KİM BU SHANGRI LA (LA)?

Shangri La bir lüks oteller zinciri. Dünyanın her yerinde bir halkası var zincirin. Güneydoğu Asya'da, Avustralya'da, Ortadoğu'da, Avrupa'da ve Afrika'da... Tabii Kuzey Amerika kıtasında da, ABD dahil değil. Amerika kıtalarındaki Shangri La otellerinin 2 şubesi de Kanada sınırları içinde, Toronto ve Vancouver'de.

En fazla sayıda Shangri La oteliyse Çin'de. Anakara Çin'de 55, Hong Kong'ta 4 Shangri La oteli var.

Otellerin tarihine geçmeden araya kelime anlamını da sıkıştıralım: Çince'de bir tür yeryüzü cennetini tarif ediyor Shangri La. Terimi meşhur edense bir Amerikalı yazarın "Kayıp Ufuk/Lost Horizon" adlı romanı.

Shangri La oteller zinciri ilk adımını 1982 yılında atmış. (Çin kökenli) Malezyalı işadamı Robert Kuok otelcilik yapmaya karar verdiğinde ABD'li Westin Otelcilik şirketiyle birlikte başlamış işe. Aslında 1971 yılında ilkini, 1981 yılında ikincisini kurdukları Shangri La otelleri varmış ellerinde ve bunların yönetimini Westin'e vermişlermiş.

1982'de Shangri La bir şirkete dönüşürken Amerikalı Westin'den iki yönetici de transfer etmiş ve yükselişini hızlandırmış.

ASYALI BİR İŞ ADAMI

Shangri La otellerinin tarihine burada ara verip, "patrona" bir çevirelim gözümüzü. Robert Kuok, 20. Yüzyılın başlarında Çin'in Fujian bölgesinden Malezya'ya göçmüş bir ailenin çocuğu. İngiliz sömürgesi olan Malezya'da 1927'de doğmuş ve Singapur'da Raffles School adlı bir okulda eğitim görmüş. Tun Abdül Rezak ve Tun Hüseyin On, bu okulda edindiği arkadaşlarından. Her ikisi de Malezya Başbakanlığı yapmış daha sonraki yıllarda! Bir diğer okul arkadaşı da Li Kuan Yu. Singapur'un bağımsızlığını kazandıktan sonraki ilk başbakanı.

Dünya Savaşı, eğitimi kesintiye uğratmış ama "Guanşi"ye hız vermesini sağlamış. Bu çince terim kabaca "ağ oluşturma" gibi bir anlam taşıyor. Singapur Japonlar tarafından işgal edildiğinde Mitsubishi için çalışmaya başlamış Kuok! Japonca da öğrenmiş.

Savaş bittiğinde, o zamana kadar ağırlık verdiği "pirinç piyasasının" kâr marjlarının düşüşü ile cazibesini yitirdiğini görmüş ve şekere yönelmiş.

Malezya 1957 yılında bağımsızlığını kazandığında Kuok'u "Şeker Kralı" haline getiren de Kuok'un guanşisi olmuş. 1959'da şeker rafinasyonu işine de girmiş.

Şeker Kralı adını bu aşamada elde etmiş: Dünya şeker piyasasının yüzde 10'u Kuok'un kontrolündeymiş!

Çin kökenli bir azınlığın ekonomide hakim olduğu Malezya'da "ekonomik eşitlik" talepleri yükselişe geçince, Şeker Kralı Singapur'a geçmiş.

Ticaret, taşımacılık derken medyaya kadar uzanmış eli: South China Morning Post gazetesinin sahibi olmuş.

Sonra asıl büyüme alanı gelmiş: Emlak! Zaten oradan da 1980'li yıllarda otelciliğe açılmışlar.

Shangri-La'nın ayırd edici bir özelliği diğer otel zincirlerinden farklı olarak otel mülklerinin çoğunlukla yine Kuok hanedanına ait olması. Kerry Properties, hanedanın ana şirketi.

GUANŞI USTASI YETENEKLİ BAY KUOK

Bay Kuok'un ticari kariyerinde buraya kadar anlattıklarımızda pek de 6. Filoluk bir şey yok gibi görünüyor. Sürekli değişen yönetimler altında çalışmaya ve zenginleşmeye devam etme becerisinin altını tekrar çizelim. Japonlar, İngilizler, Malezya'nın yerel iktidarları, Singapurular vs. Muhteşem guanşi ile gelen muhteşem zenginlik.

Çin kökenli Malezyalı Robert Kuok'un 1970'li yıllardan itibaren Çin'i kendine iş edinmesi ile devam edelim.

Kuok'un Kerry Properties girişimi, anakara Çin'den Avustralya'ya geniş bir coğrafyada ciddi bir emlak zenginliğine sahip olan Hong Kong merkezli bir şirket.

1984'te Çin'de ilk otelini açıyor bay Kuok. Sonra gerisi geliyor.

1989'da Pekin'de açtıkları bir otel yeni markalarını işaretliyor: Traders, Tüccarlar. Bu yeni zincir daha mütevazı fiyatlarla, uzun süreli kalışlar için hizmet veriyor.

Tiananmen günlerine doğru geldiğimizi hissetmişsinizdir!

Fakat yine önce bir geri dönüş yapalım: Kuok'un ilginç taraflarından birisi Güneydoğu Asya'da politik dalgalanmalar arasında hemen karşımıza çıkması. 1960'lı yıllarda Endonezya'da yatırımlar yapıyor mesela. Endonezya'nın karışık olduğu yıllarda, Yüzbinlerce komünistin CIA'in sağladığı istihbaratla birkaç ayda katledildiği günlerde Kuok, Endonezya'daki yatırımcılardan biri.

1986'da diktatör Marcos Filipinlerden "uçtuğunda" Kuok Filipinler'e yöneliyor: Marcos döneminde pek iş yapamadığı bu ülkede iş yapmasının önü açılıyor, o günlerde söylediğine göre.

TIANANMEN VE SONRASI

Şimdi Tiananmen günleri: Bay Kuok çok etkilenmemiş olaylardan. Yöneticilerle uyumlu diyalogunu sürdürmeyi becermiş kendi söylediğine göre.

1989 Haziran'ında Kuok tam da Çin Dünya Ticaret Merkezi inşaatının orta yerindeymiş. 530 Milyon dolarlık bu yatırım Çin hükümetiyle ortak Pekin şehir merkezinde yapılan bir dev bina. Bankalar ve inşaat şirketleri paniğe kapılırken Kuok yatırımından ayrılmamış. İnşaat biraz gecikmiş ve para yemeye de devam etmiş ama 2012 yılında yayımlanan bir analize göre vergiler düşüldükten sonra her yıl 90 Milyon dolar getirisi olan bir yapı olmuş Çin WTC.

COCA COLA ÇİN? DURUN ORADA!

Coca Cola, Çin pazarına girmeye karar verdiğinde tereddütsüz bulduğu isim bay Kuok olmuş.

Kuok'un ilk tercih olması iki nedene bağlıyor: Birincisi Malezyalı/Singapurlu/Hong Konglu kapitalist Kuok, Çin'de Çin'in "komünist patronları" ile iş yapma cüretine fazlasıyla sahip. İkincisi, Çin'in yerli "girişimcilerinin" aksine Kuok işbirliğine ve "yabancılarla" iş tutmaya çok açık.

Gerçi bunun kanıtı olarak ortaya atılan sayı, ailenin sahip olduğu üç holdingde "aileden olmayanların" ortaklık payı. O da yüzde 30!

BOĞAZ TURUMUZA GERİ DÖNELİM

İlim Çin'de olsa getiren yurdumuz patronları, işte boğaza nazır lüks otelin işletmesi için bu anlattığımız Asyalı bay Kuok'u seçiyor. 2000'li yıllarda.

Hikayenin bu kısmını kısa tutalım, Recep Tanrıverdi'yi hızlıca sahneye alalım.

Samsun'lu sanayici Recep Tanrıverdi, "Verdi" markasının sahibi orta halli bir tekstilci. Samsun'da açtığı otel için "Devletin başındaki kişi otel aç dedi, açtık" diyor. Cemaatin başı bu konuda ne demiş bilemiyoruz ama Tanrıverdi kardeşler 2016 yılında bir FETÖ soruşturmasında gözaltına alındı ve İbrahim Tanrıverdi'nin savcıya verdiği ifadedeki şu bölüm herhalde çok şeyi anlatıyor: kurucuları arasında yer aldığı Tanrıverdi Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Vakfı ile ilişkisini ağabeyi olan Recep TANRIVERDİ ile birlikte sayın Cumhurbaşkanı'nın kendilerine 6 Ocak 2014 tarihinde vermiş olduğu talimatla kestiklerini, bu tarihten sonra Vakıf ile herhangi bir bağlarının bulunmadığını, bu tarihten sonra Vakfın yapmış olduğu işlemlerden haberinin bulunmadığını...

Tanrıverdi Eğitim Kültür ve Yardımlaşma Vakfı, kurucularının terk ettiği bir cemaat yapılanması olarak yoluna devam ediyor Türkçesi.

Recep Tanrıverdi, Beşiktaş'taki eski tütün deposunun peşeş çekildiği isim oluyor 2008 yılında. İnşaat tamamlandığında deponun eski yerine kurulan Shangri La otelinin açılışı yapılıyor 11 Mayıs 2013'te.

Gezi günlerinden birkaç hafta önce yapılan açılışa katılanlar o günlerde yayımlanan bir haberde şöyle anlatılıyor:

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, eşi Emine Erdoğan, Avrupa Birliği'nden Sorumlu Devlet Bakanı ve Başmüzakereci Egemen Bağış, İstanbul Valisi Hüseyin Avni Mutlu, Kerry Holdings Ltd. ve Kerry Properties Ltd.'nin Yönetim Kurulu Başkanı ve Kerry Group'un Başkan Yardımcısı Kuok Khoon Chen ve Tanrıverdi Holding Yönetim Kurulu Başkanı Recep Tanrıverdi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen açılışa; siyaset, iş ve cemiyet hayatından pek çok ünlü isim katıldı.

Çin'in geleneksel aslan dansı ile açılıyor otel. Shangri La zincirine özel olarak teşekkürler ediliyor.

KASIT ARAMAYIN! ERDOĞAN ARAMAMIŞTI...

Otelin açılışı yapıldığı günlerde Yılmaz Özdil, bir köşe yazısında Erdoğan'ın "gafletini" eleştiriyor: 6. Filo denizcilerinin denize döküldüğü yerde filonun uçak gemisi Shangri La şimdi bir otel olarak tam da Başbakanlık Çalışma Ofisi'nin karşısına yerleşirken, Erdoğan bunun ne anlama geldiğinin bile farkında değil!

Öyle midir gerçekten?

Cemaatin (sadık olmasa da etkin) kullarından Tanrıverdi ailesine boğazın bu nadide köşesini peşeş çekerken de farkında olmadığını "**kandırıldığını**" biliyoruz!

Lakin:

Whatever... (Her neyse)

Sonuçta bugün Beşiktaş'ta Başbakanlık Çalışma Ofisi'nin hemen yanında, çatısından konuta tepeden bakan bir uçak gemisi yükseliyor.

Shangri La.

51 Bundan yıl önce, devrimci gençlerin yakalayıp yakalayıp denize attıkları denizcilerin uçak gemisi.

Gerçek Karanlıklar Prensi Cartridge'in acıyla seyrettiği olaydan 51 yıl sonra, guanşisi kuvvetli yetenekli bay Kuok'un oteli tarihe nanik yapıyor, sizin anlayacağınız.

Tarihin çarkları ise dönüyor... Dönüyor... Dönüyor...

Panzer'leri, Leoparları, F-35'leri, Patriot'ları, Skorski'leri öğüterek dönüyor.

Shangri La sırasını bekliyor.

Odatv.com

Shangri-La

Otel

arşiv

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

App Store'dan
İndirin

Google Play
'DEN ALIN